Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

VAKEDno-2026-5427
Tutkimuslupa: Koti, luonto ja lasten terveys (Biofantti)

Suomen ympäristökeskuksen (Syke) tutkija, HM, tutkimuskoordinaattori Hanna Nieminen ja tutkimusryhmä hakevat tutkimuslupaa tutkimukselle *Koti, luonto ja lasten terveys (Biofantti).*

Tutkimussuunnitelman tiivistelmä

Koti, luonto ja lasten terveys (Biofantti) -tutkimuksessa selvitetään, miten asuinympäristön altisteet liittyvät raskauden kulkuun sekä vauvojen ja lasten terveyteen ja kehitykseen. Tutkimuksen lähtökohtana on, että sikiöaika ja varhaislapsuus ovat keskeisiä vaiheita immuunijärjestelmän, mikrobiston, kasvun sekä neurologisen ja psykososiaalisen kehityksen muotoutumisessa. Varhaislapsuuden asuinympäristön hyödylliset ja haitalliset altisteet kuten luonto, kemikaalit ja ilmansaasteet voivat vaikuttaa terveyteen pitkällä aikavälillä. Tutkimuksen tavoitteena on lisätä ymmärrystä lasten kehitystä tukevista tai haittaavista ympäristöaltisteista. Tutkimuksen tuottama tieto voi pitkällä aikavälillä tukea sairauksien ennaltaehkäisyä sekä lapsiperheiden terveyttä edistävää ympäristö- ja kaupunkisuunnittelua.

Tutkimusta varten Uudenmaan alueelle perustetaan pitkittäinen syntymäkohortti. Tutkimus on suunniteltu seuraamaan lapsia loppuraskaudesta 12 vuoden ikään saakka. Ensimmäisessä toteutusvaiheessa painopiste on raskaudessa, lapsen ensimmäisessä elinvuodessa sekä varhaisissa 2–3 vuoden iän oireissa ja diagnooseissa. Tutkimukseen liittyviä näytteitä kerätään HUS Uudessa lastensairaalassa sekä perheiden kotona. Tutkimusaineistoa kerätään myös kyselyillä ja aineistoja täydennetään HUSin potilastiedoilla, Kanta-arkistolla ja kansallisilla rekistereillä.

Rekrytointi kohdistuu pääkaupunkiseudulla ja sen ympäryskunnissa raskaana oleviin perheisiin, joiden asuinympäristöt edustavat erilaisia ympäristötyyppejä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tutkimuksesta tiedotetaan osassa neuvoloita aulatiloihin sijoitettavilla tutkimusesitteillä sekä infonäytöillä esitettävällä mainosvideolla. Hyvinvointialueelta tavoitellaan tutkimukseen 30–200 asiakasta. Aineisto anonymisoidaan. Tutkimusaineiston keruuaika on 1–12/2027 ja tutkimuksen arvioitu valmistumisaika 3/2030.

Tutkimuslupahakemuksen käsittely

Tutkimuslupahakemus on saapunut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kirjaamoon 14.10.2026. Hakemusta on täydennetty 5.11.2026. Tehdyn arvion mukaan tutkimussuunnitelmasta ja sen liiteasiakirjoista käy riittävästi ilmi hyvä tutkimuskäytäntö. Viranhaltijapäätöksen valmistelussa on huomioitu vaikutusten ennakkoarviointi.

Tutkimuksesta hyvinvointialueelle aiheutuvat kustannukset

Vähäisiä työaikakustannuksia tutkimuksen vastuuhenkilölle mainosmateriaalin toimittamisesta neuvoloihin.

Mainosvideon esittämisestä neuvolan infonäytöillä vähäinen henkilöstön työaikaan kohdistuva kustannus.

Tutkijan sitoutuminen toteuttamisehtoihin

Mikäli tutkimuksen valmistuminen viivästyy, tulee siitä ilmoittaa sähköpostitse Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kirjaamoon. Tutkimustoiminnan ohjeiden mukaisesti tarvittaessa tulee lähettää myös tutkimusluvan jatkohakemus kirjaamoon.

Tutkijat ovat sitoutunut siihen, etteivät käytä saamiaan tietoja tutkittavan tai hänen läheistensä vahingoksi tai halventamiseksi tai sellaisten etujen loukkaamiseksi, joiden suojaksi on säädetty salassapitovelvollisuus ja tietosuojasäännöksiä eikä luovuta kerättyjä tietoja muuhun tarkoitukseen kuin mihin tutkimuslupa on myönnetty. Tutkijat sitoutuvat myös noudattamaan tutkimuseettisiä periaatteita sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella määriteltyjä tutkimuksen toteutusehtoja. Mikäli tutkimusryhmään halutaan ottaa uusia jäseniä, jotka käsittelevät henkilötietoja, tulee tutkimuksen vastuullisen johtajan ilmoittaa asiasta hyvinvointialueen kirjaamoon ja toimittaa uuden tutkijan allekirjoittama henkilötietojen salassapitosopimus. Uusi tutkija sitoutuu kaikkiin em. ehtoihin.

Tutkimuksen valmistuttua tutkimusraportti tulee toimittaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttöön sähköpostitse pdf-versiona kirjaamoon, kirjaamo@vakehyva.fi. Tutkijat ilmoittavat samalla mahdollisesti syntyneen rekisteriaineiston hävittämisestä.

Päätöksen peruste
Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön § 34 mukaan palvelualuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää palvelualuetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista.

Päätös
Päätän myöntää tutkimusluvan tutkimukselle *Koti, luonto ja lasten terveys (Biofantti).*

Tiedoksi
asianosaiset

Allekirjoitus

Reetta Voutilainen, perheiden ennaltaehkäisevien palvelujen palvelualuejohtaja

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo
Päätös on nähtävillä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla 11.11.2026 alkaen.

Tiedoksianto asianosaiselle
Annettu tiedoksi sähköisesti 11.11.2026.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§ 13

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohjeet

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen aluehallitukselle. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Oikaisuvaatimus toimitetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, aluehallitus

Osoite:
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue / kirjaamo
PL 1000
01088 Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
kirjaamo@vakehyva.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun päätös on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen, Suomi.fi-tiedoksiantoa varten henkilötunnuksesi, yritys- ja yhteisötunnus, sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toissijaisesti toimittaa (prosessiosoite) ja oikaisuvaatimuksen tekijän allekirjoitus. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimesi ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, henkilötunnus, prosessiosoite ja allekirjoitus.Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä, eli viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä klo: 16.00. Oikaisuvaatimus lähetetään aina omalla vastuulla.